

บทที่ 2

การศึกษาและค้นคว้า

ความ เป็นมาและความสำคัญ ของปัญหา

เงินทุนเป็นทรัพยากรที่สำคัญอย่างหนึ่งในบรรดาทรัพยากรต่าง ๆ ของหน่วยเศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้หน่วยเศรษฐกิจดำรงอยู่ได้ โดยเป็นปัจจัยสำคัญช่วยให้โครงการต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและของเอกชนบรรลุผลตามเป้าหมาย นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งประสบกับปัญหาการขาดแคลนเงินทุนที่จะนำมาใช้ในการเก็บทุนผลผลิตภายในประเทศให้สูงขึ้น วิธีการหนึ่งที่จะนำมาใช้แก้ปัญหานี้ได้ก็คือ การนำเงินทุนที่สะสมอยู่ภายในประเทศมาใช้โดยมีประสิทธิภาพ ซึ่งเงินทุนส่วนใหญ่มาจากการออมทรัพย์ของประชาชนเป็นสำคัญ วิธีการดังกล่าวจะบรรลุผลสำเร็จได้จำเป็นต้องอาศัยสถาบันการเงินเป็นสื่อกลาง โดยทำหน้าที่ระดมเงินออมจากประชาชนมาไว้ในที่เดียวกันแล้วกระจายเงินทุนเหล่านี้ออกไปยังแหล่งที่มีความต้องการเงินทุน

สถาบันการเงินดังกล่าวที่จัดตั้งโดยรัฐบาล เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น ส่วนของเอกชนได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทประกันภัย และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น สถาบันการเงินเหล่านี้ได้จัดตั้งขึ้นมาแล้ว และมีกฎหมายต่าง ๆ ควบคุมดูแลอย่างรัดกุม ภายหลังความเจริญในธุรกิจการเงินมีมากขึ้นจนสถาบันการเงินเหล่านี้ไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างเพียงพอ จึงได้เกิดมีสถาบันการเงินใหม่ขึ้น เรียกว่า "บริษัทเงินทุน" ซึ่งมีแนวการประกอบธุรกิจคล้ายคลึงกับธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนได้ขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว จนถือได้ว่าเป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่งที่มีบทบาทอย่างสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

ส่วนแหล่งที่มีความต้องการเงินทุนที่มีอยู่หลายแหล่ง แหล่งหนึ่งก็คือ ความต้องการเงินทุนเพื่อใช้ในการจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อใช้ในการค้าปลีกขายส่ง เนื่องจากในปัจจุบัน ชุมชนชนชั้นในเมืองหลวงและต่างจังหวัดได้ขยายตัวออกไปอย่าง

กว้างขวางมาก โดยเฉพาะในเมืองหลวงได้เกิดชุมชนจัดสรรตามฐานเมืองขึ้นมากมาย การพัฒนาจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ประกอบกับการขนส่งมวลชนในขณะนี้ยังไม่ดีเท่าที่ควร รถยนต์จึงเป็นเสมือนปัจจัยหนึ่งของการดำรงชีพ แต่รถยนต์เป็นสิ่งที่ราคาสูง ประชาชนจำนวนมากไม่มีความสามารถที่จะซื้อหารถยนต์ได้ ด้วยเงินเสดของตนเอง จึงต้องหาแหล่งเงินทุนเข้าช่วยเหลือ ซึ่งก็คือ บริษัทเงินทุน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะกล่าวถึงการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนที่ปล่อยสินเชื่อค่านการให้เช่ารถยนต์ ซึ่งพอจะมองเป็นปัญหาได้กว้าง ๆ 3 ประการคือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่มาของ เงินทุนที่จะให้ประโยชน์แก่บุคคลฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากที่สุด
2. ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาในการปล่อยสินเชื่อค่านการให้เช่ารถยนต์ให้แก่ผู้ขอ
3. ปัญหาเกี่ยวกับการติดตาม เก็บหนี้ภายหลังจากที่ได้ปล่อยสินเชื่อไปแล้ว

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เนื่องจากสถานการณ์การเงินในลักษณะของบริษัทเงินทุนนั้น เป็นสถาบันที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ แต่ได้เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งทางราชการเห็นว่า บริษัทเงินทุนเริ่มมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมากยิ่งขึ้น จนต้องเข้ามาทำการควบคุมสถานการณ์เหล่านี้โดยออกกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อจำกัดการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนให้อยู่ในขอบเขต มีความรับผิดชอบต่อสังคมตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้นำข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมบริษัทเงินทุนของรัฐบาลมาดัดไว้ในตอนต้น นอกจากนี้ รัฐบาลยังตรากฎหมายข้อบังคับออกมาอยู่เสมอเป็นระยะ ๆ ไปตามความเหมาะสมของเศรษฐกิจในขณะใดขณะหนึ่งด้วย

บริษัทเงินทุนตามกฎหมายกำหนดให้สามารถประกอบธุรกิจการเงินได้หลายชนิด และการปล่อยสินเชื่อค่านการให้เช่ารถยนต์ก็เป็นธุรกิจแขนงหนึ่งของบริษัทเงินทุนที่มีการดำเนินงานกันอยู่มาก ขณะเดียวกัน จำนวนรถยนต์ที่อยู่ในสภาวะการเช่าซื้อก็มีอยู่มาก เช่นเดียวกัน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เขียนขึ้นเพื่อศึกษาถึงการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนที่ปล่อยสินเชื่อค่านการให้เช่ารถยนต์ตั้งแต่เริ่มต้น การพิจารณาขอยืมเช่าซื้อแต่ละราย การติดตามเก็บหนี้ ปัญหาในแง่ต่าง ๆ จนกว่าการเช่าซื้อแต่ละรายจะเสร็จสิ้นลง วิธีการทางบัญชีอันเป็น

เมื่อมองเรื่องปัญหาการตรวจสอบผลการเรียกเก็บภาษี ตลอดจนผลดีผลเสียของบริษัทเงินทุน ในลักษณะนี้ที่ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน คอสังขุม และคอเศรษฐกิจของประเทศไทย ดังนั้น จึงขอจะสรุปถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ คือ

1. เพื่อศึกษาดังการควบคุมของรัฐบาลที่มีต่อบริษัทเงินทุน
2. เพื่อศึกษาดังการดำเนินงานของธุรกิจการปล่อยสินเชื่อกำหนดการให้เข้าอรรถยนต์ของบริษัทเงินทุนในรายละเอียดและโอกาสเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงมากที่สุด
3. เพื่อศึกษาดังผลดีผลเสียของการประกอบธุรกิจของบริษัทเงินทุนลักษณะนี้ที่ต่อทั้งตัวบริษัทเอง ต่อผู้เป็นลูกค้านักของบริษัท ตลอดจนต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาดังขอบเขตของการทำงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขที่จะเกิดประโยชน์ต่อทุก ๆ ฝ่ายให้มากที่สุด

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ข้อมูลที่ได้รับมาจากการทำการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมของรัฐบาล ผู้เขียนได้เลือกศึกษาจากข้อกำหนดควบคุมบริษัทเงินทุน อันได้แก่ ประกาศของคณะกรรมการกฤษฎีกาฉบับที่ 58 ประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 19 กันยายน 2515 เรื่อง "กำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตตามขอ 5 (7) แห่งประกาศของคณะกรรมการกฤษฎีกาฉบับที่ 58" ประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 19 กันยายน 2515 เรื่อง "กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบกิจการที่ต้องขออนุญาตตามขอ 5 (7) แห่งประกาศของคณะกรรมการกฤษฎีกาฉบับที่ 58" ประกาศต่าง ๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ออกตามความในประกาศของคณะกรรมการกฤษฎีกาฉบับที่ 58 ประกาศของกระทรวงการคลัง และประกาศของกระทรวงพาณิชย์ในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนในด้านการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนที่ให้เข้าอรรถยนต์นั้นจะศึกษาเฉพาะบริษัทเงินทุนที่มีธุรกิจในการปล่อยสินเชื่อกำหนดการให้เข้าอรรถยนต์ โดยประกอบไปด้วยบริษัทเงินทุนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดจนถึงระดับปานกลาง บริษัทที่เป็นของไทย บริษัทที่มีชาวต่างประเทศร่วมถือหุ้นอยู่ด้วย หรือบริษัทที่เป็นของชาวต่างประเทศทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ทราบถึงการดำเนินงานที่บริหารโดยบุคคลหลาย ๆ แบบ แต่ข้อมูลที่ได้รับอาจจะขาดข้อมูลอ้างอิงที่เป็นตัว

เลขประกอบ เนื่องจากบริษัทเงินทุนส่วนใหญ่ไม่ยินยอมที่จะเปิดเผยตัวเลขต่าง ๆ ออกมาสู่ภายนอก มีจำนวนน้อยมากที่ยอมเปิดเผย แต่ก็ไม่สามารถนำตัวเลขที่ได้มาวิเคราะห์ให้ถูกต้องใกล้เคียงความจริงได้เนื่องจากข้อมูลไม่เพียงพอ

วิธีการศึกษาและค้นคว้า

ดังที่กล่าวแล้วว่า บริษัทเงินทุนเป็นสถาบันการเงินที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้เอง หนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวกับบริษัทเงินทุนจึงมีไม่มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือที่เกี่ยวกับธุรกิจการปล่อยสินเชื่อด้านการให้สินเชื่อรถยนต์ของบริษัทเงินทุนนั้นแทบจะไม่มีผู้เขียนเห็นไว้เป็นหนังสือเลย ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าจึงประกอบไปด้วยหลาย ๆ ส่วนประกอบกัน คือ

1. จากเอกสารที่ผู้ได้เรียบเรียงไว้แล้ว ตลอดจนกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ
2. จากการสัมภาษณ์บุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในวงการนี้โดยเฉพาะ
3. จากการปฏิบัติงานของผู้เขียน

1. จากเอกสารที่ผู้เรียบเรียงไว้แล้ว ตลอดจนกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ

1.1 หนังสือวิชาการและตำราประเภทที่เกี่ยวกับหลักการลงทุน เป็นการศึกษาถึงหลักโดยทั่ว ๆ ไปให้ได้เข้าใจถึงการศึกษาแหล่งทรัพยากรเงินทุนมาลงทุนให้เกิดประโยชน์ได้มากที่สุด

1.2 วารสาร บทความ รายงาน สิ่งพิมพ์ และเอกสารทางธุรกิจเงินทุนอื่นๆ เช่น รายงานธุรกิจประจำเดือนของธนาคารแห่งประเทศไทย วารสารสมาคมไทยเงินทุน และจัดจำหน่ายหลักทฤษฎี เป็นต้น เอกสารเหล่านี้สามารถที่จะให้ข้อมูลที่มีความทันสมัยมากขึ้น และบางครั้งได้ช่วยวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือวิเคราะห์ข้อกำหนดกฎหมายให้สามารถเข้าใจได้ง่ายและดียิ่งขึ้น

1.3 กฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริษัทเงินทุน เช่น ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ประกาศของกระทรวงการคลัง ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักในการศึกษาค้นคว้าให้ได้ความถูกต้องยิ่งขึ้น

2. จากการสัมภาษณ์บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิที่ปฏิบัติงานอยู่ในวงการนี้โดยเฉพาะ การ

เลือกบุคคลที่จะเข้าชอสมัทานเห็น มีหลักเกณฑ์ข้อ ๆ ดังนี้

2.1 ทำการลำดับจัดบริษัทเงินทุน เฉพาะที่ทำธุรกิจการให้เช่าอรรถยนต์

2.2 กัดเลือกบริษัทเงินทุนจากข้อ 2.1 ที่มีขนาดธุรกิจใหญ่ที่สุด ขนาดรองลงมา และขนาดปานกลาง การกัดเลือกนี้ เนื่องจากบริษัทเงินทุนส่วนใหญ่ไม่เปิดเผยปริมาณธุรกิจของตนให้ทราบ จึงอาศัยปริมาณ ยอดบัญชีลูกค้าที่มอบชำระในงบดุลของแต่ละบริษัทเท่าที่หามาได้ ประกอบกับรายงานของธนาคารแห่งประเทศไทยและคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงกัดเลือกบริษัทเงินทุนที่มีการดำเนินธุรกิจที่ดี มีหลักการและเคยประสบความสำเร็จหลายชนิดแตกต่างกันออกไป

2.3 การเลือกตัวบุคคลเพื่อเข้าทำการสมัทานได้เลือกจากระดับต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่สุด ทั้งแต่ผู้บริหารชั้นสูง คือ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการทั่วไป หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าแผนก จนกระทั่งถึงผู้ที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ๆ โดยตรง การสมัทานจะขอทราบการดำเนินงานโดยทั่วไป โดยเน้นในเรื่องการพิจารณาการปล่อยสินเชื่อให้แก่ออเช่าอรรถแต่ละราย และเน้นในเรื่องการเก็บหนี้ ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีการแก้ไข ปัญหา ทั้งยังได้ขอเสนอแนะและคำแนะนำต่าง ๆ เพื่อบริการอีกด้วย

3. จากการศึกษาปฏิบัติงานของยูเซี่ยน เนื่องจากยูเซี่ยนได้เข้าปฏิบัติงาน โดยตรงกับธุรกิจการให้เช่าอรรถยนต์มาเป็นเวลาประมาณ 3 ปีในตำแหน่งหัวหน้าแผนกบัญชีเงินสะพัด จึงต้องอาศัยข้อมูลจากฝ่ายและแผนกต่าง ๆ ทุกส่วนเพื่อใช้ในการบันทึกรายการและเก็บข้อมูล จึงต้องทำการศึกษางานของฝ่ายต่าง ๆ อยู่เสมอ ทำให้ยูเซี่ยนได้รับความรู้และประสบการณ์มาบ้างจากการปฏิบัติงานนี้

โดยสรุป ข้อมูลทั้งหลายจะไดรับมาจากหนังสือ เอกสาร จากการสมัทานบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้โดยตรง อันทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นหลักปฏิบัติ มีความละเอียดและทันสมัย ประกอบกับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รวมทั้งความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้ได้หลักการดำเนินงานในการปล่อยสินเชื่อด้านการให้เช่าอรรถยนต์ของบริษัทเงินทุนที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ในแง่ของผู้อย่างงทุนหรือผู้ที่ตั้งใจจะลงทุนในบริษัทเงินทุนลักษณะนี้ เพื่อให้ผู้อย่างงทุนได้พิจารณาถึงสภาพฐานะ วิธีการดำเนินงาน ความมั่นคงปลอดภัย และผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับว่าเหมาะสมที่จะทำการลงทุนหรือไม่ ทั้งนี้ รวมถึงผู้อย่างงทุนในรูปแบบของบุคคลที่นำเงินมาลงทุนในรูปแบบของค่าสัญญาเช่าเงินและเงินในบัญชี
2. ในแง่ของลูกค้าของบริษัทหรือผู้เช่าอรรถยาศจะได้อำนาจถึงวิธีปฏิบัติงานของธุรกิจประเภทนี้ ความช่วยเหลือด้านการเงินที่บริษัทเงินทุนจะให้แก่ลูกค้าได้มีที่ลัดหน้าเงินใด ขอบเขตกว้างขวางมากน้อยเพียงใด
3. โดยรวมถึงการควบคุมของรัฐบาล เช่น จากกระทรวงการคลังหรือธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เห็นการควบคุมในขณะนี้ว่า มีความรัดกุมเพียงใด ยังมีจุดใดที่ควรปรับปรุงแก้ไขหรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย